

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 50 kr.

Társadalmi élet és a nők.

Az utóbbi években kiadtak egy modern
jelszót, mely hangzott ekképen: legyen nő
emancipáció! Kezdték hirdetni, hogy a
férfi és a nő egyaránt a teremtés koronája,
tehát részesüljenek egyenlő jogokban az
állam előtt.

Egyszerre ezek a jelszót hangoztatók
lecsendesedtek. Mi ép e szélesedtet hasz-
náljuk fel arra, hogy felvessük a kérdést,
vajjon keli-e voltaképen nő emancipáció?

Nézzük e kérdést nemzeti, magyar
nemzeti szempontból. Ugyan mit tapasztal-
unk? Azt látjuk, hogy a magyar társadal-
mi élet fénye, sugara külső emancipálás
nélkül is mindig a nő volt. Tények teszik
kétségtelenné, hogy a magyar a nőt min-
denek fölé helyezte. És valóban így van.
A költő nem él a poéták szabadságával,
mert tényleg miképen a magyar királyt
fölélye helyezi a pártharczoknak, úgy a nőt
is fölélye helyezi a hétköznapi salak-
jának.

Igy van ez jól. A nők gyenge lelkül-
tükkel, finomságukkal, szelidségükkel, és
könnyeikkel nem valók a hétköznapi küzdel-
mek vásári durva zajába, ezeké a lélek világa,
uraljanak bennünket férfiakat, szenvedélye-
inket csillapítsák, a csügedés óráiban cse-
pegtessenek lelkünkbe édes reményt, adja-
nak a családi tüzhelynek lágy meleget, édes

vonzóságot, de ne kísérsék meg, hogy ti-
nom kezükkel, ártatlan lelkülletükkel hamis
és helytelen hiuságból női czipellőkben
belépkedjenek és belemerüljenek a vad
hétköznapi világba, melyben hamar tapadna
sár és piszok ártatlan eszményiségükre.
Igen, maradjon eszményi a nő, maradjon
ezután is a nő szerencsénk részese, bána-
tunk vigasza, jó és rossz sorsunk osztálya-
sa, de ne akarjon küzdeni velünk egy sor-
ban ott, honnét az Isten születésénél fogva
eltoltta. A biblia szerint az angyalok a
menyországba nem mehetnek a pokol
megtámasztására. E képlet itt találó.
A nők a saját világukból ne kísérsék meg
az eltávoztást, mert, hogy ott maradjanak
a hová a természet isteni akarata paran-
csolja, az magasabb szentebb rendeltetés.

A mi jó magyar nőink bellátták ezt.
Bellátták és a férfiak által felkapott nő
emancipáció a nők javarészét teljesen
hidegen hagyta ép azokat az urhölgyeket
kik származásuknál és neveltetésük-
nél fogva a társadalmi élet góczpontjait
képezik.

Mi a nő emancipációt czéltalan
éretlenségnek tartjuk, mert arra semmi
szükség nincs. A mi nőink nemcsak egyen-
joguak voltak mindenkoron, de előbbre he-
lyeztük őt magunknál és előbbséget
nyertek.

S a magyar nők ezt érzik és tud-

ják. Azért hagyta közömbösen őket
az emancipáció jelszava. Emancipálva
vannak ők oly mértékben, mely azt szük-
séggé teszi. De eddig és nem tovább.

Már mostan kérdezzük, merne-e elő-
állni valaki s merésze-e megczáfolni azon
állításunkat, hogy a nő a magyar társa-
dalmi életben a hatalom szerepét bírja?
Hisz kezében van mindig a társadalmi
élet czéljainak sikere, vagy sikertelensége
tőle függ és meg pártfogó szavától, hogy
mi megnyissuk zsebeinket, áldozunk a
jótékonyágnak.

Már pedig a nőnek nem lehet más-
hivatása s nem lehet szebb hivatása, mint
orvosolni a fájó sebeket. Milyen szép ha a
nő a jótékonyág szolgálatában fedele-
t nyújt a fedél nélkül maradottaknak, tá-
pot az éhezőknek, házat az árváknak, men-
helyet a betegnek és sanyalódóknak. Mindezt
a nő a társadalmi élet keretében éri el.
És mondhatjuk nincs még egy ország Euró-
pában, hol a társadalmi élet terén a nő
oly szerepet tudna játszani, mint minálunk,
hol a nő fellépését mindenkori siker koronázza
azért, mert méltóan fogja fel s méltóan teljesíti
hivatását.

A magyar nőnek nem kell szebb
szerep körre vágyania, mint a milyet most
elfoglal.

Fő szerepet játszik a jótékonyág
szolgálatában mindenütt, hol könyörület-

TÁRCZA.

Emlékkönyv.

Számitó a sors ajándékival!
Midőn nyájasan mosolygott feléd,
Élted boldogságába tudta be
Lelked jószágát, arcod kellemét,
Oh hölgy! türd a könyvesepet arczodon,
Rejtsd el szivedbe a fájdalmakat,
A sors nehéz méltatlan szenvedést
Csak a magas, nemes lelkeknek ad.

T. M.

Nagyságos Asszonyom!

Ennek az igénytelen kis lapnak egyik szá-
mában egy kis versecske közöltetett, melynek a
legnagyobb hibája volt — ha hibája egyáltalán
volt, amit én inkább szerencsétlenségének tartok
— hogy ebben a lapban jelent meg s csak is
igy tűnhet föl olyannak, melynek szelleméből bántó
hatásra lehetne következtetni.

Nem szóltam volna Nagyságod kritikájára,
épen azért, mert megtisztelve éreztem magam
még az által is, hogy — ha bár megrovássze-
rűen — ama nagyon szerény keretben mozgó
ténykedéssel — mint annak a versnek közlése —
egyáltalán foglalkozni méltóztatott.

Nem csak a velem született, de a köteles

udvariasságom is visszatartott volna az én igazam
mellett való polemiától, ha Nagyságod felszólalása
az én kezembe jut először, vagyis ha azt nekem
méltóztatik kézbesíttetni; de a felszólalás nyitva
érkezett kezeim közé úgy, hogy arról más is tu-
domást vett. Ily körülmények között kénytelen
volfam oda hatni, hogy a közleményről tendenció-
zusnak vélt föltevést eloszlassam, mert ellenkező
esetben magamra kellett volna venni annak lát-
szatát, hogy a czéltartosság fennforog.

Nem Nagyságodhoz intéztem válaszom, mert
sokkal jobban tiszteltem meggyőződését, vélemé-
nyét valamely dolog fölött — még akkor is, ha
az rám nézve terhelő — sem hogy én csekély
személyem és tehetségemnél fogva annak irányi-
tására befolyást gyakorolni még csak meg is ki-
sérelni óhajtanám — hanem intéztem azokhoz,
kik esetleg a vers keretében és szellemében más
egyebet látnának, s annak más impulzust tulajdo-
nitának, mint tanítást; figyelmeztetést arra, hogy
senki se lássa és keresse a mostani vagyonos
osztályban a régi korlátlan nralmát, mert min-
den megváltozott s most már a teljes szabadság-
nak s egyenlőségnek örüljön szegény és gazdag;
és hogy a régieknek, a korszellem előtt való ön-
kéntes meghajlásukért tanuljak tisztelni a fölál-
dozott jogok, a megosztott hatalom bírlalóit; tani-
tást a megadott s megszerzett szabadság a czél
és öntudatos munka megbecsülésére.

Magá azon körülmény, hogy ama kis költe-

ményt oly egyén írta, ki soha senkit, — sem sze-
mélyt, sem osztályt, sem intézményt — nem bán-
tott, kizárja annak lehetőségét, hogy az czéltartos-
sággal lett megírva, vagy közölve.

Nagyságos Asszonyom! Ha figyelme-
rettel az azoknak az egyéneknek egész életükben tel-
lesített munkálkodását, igyekezetét az emberi hi-
vatás betöltésére, akik közre működtek az inkri-
minált költemény megjelenésében, — szabadjon
ama meggyőződésnek kifejezést adni — hogy
e ténykedésért vádat nem emelhetett volna Nagy-
ságod s nem fenyegetett volna meg azzal, hogy
e laptól becses támogatását megvonja, existenciá-
ját megingatja.

Igaz, hogy ama költemény írója nem hiva-
tásos költő, nem is egy nemzet ebredő mozgalma
szülte, de nem is kíván fényleni s nem vágyik
elismerésre, ő sem fog, mi sem fogunk panaszkodni
ha nemzeti nagyságunk megépítésének nagy
munkájától szerény kicsiny korlátok között mozgó
részét vételünkkel, félreismert közreműködésünkkel
el is löketünk; mert nem ismerem oly bizományost
kitől tisztább czél s a czélra tisztább eszközö-
ket, önzetlenebb szándékokat, törekvésünkre jobb
és érvényesebb igazolványt nyerhessünk,
mint a milyet saját lelkiismeretünk nyújt.

Ne vegye Nagysád rossz néven, ha —
mintegy önkénytelenül tolu agyamra oly gondo-
lat, mintha Nagyságod éles, forszírozott kritikájá-

ségre hívja fel az emberi szenvedés a társadalmat. Az életviharából hazatérő férj áhitattal halgatja neje tanácsait, okos és mégis meleg szavait és szentül hisz azoknak.

De a társadalmi érintkezés a társadalmi viszonyok, a kulturális mozgalmak sikere létrehozatalának is mindenütt számítani kell arra, hogy a nő nem illően érvényesüljön, mert csak így képzelhető el a siker.

Muradjanak meg a nők fenséges hivatásuknál, melyet oly kiválóan töltenek be, melyet ép azért eszményítünk. Az emancipáció a nők tekintetében nem lehet más, mint üres jelszó, mert hisz a nő ott van már mindenütt és a hol társadalmi élet van, ott legbecsültebb, annak legfőbb tényezője: a nő.

A Gerje és Perje vizsabályozó társulatról.

A Gerje és Perje vizsab. társulat f. hó 13-án Abonyban véreményező bizottsági ülést tartott melyen jelen voltak Faragó Lipót oszt. tanácsos miniszteri biztos elnöke alatt: Nagy Ódön kir. főmérnök miniszteri megbízott, Gubody Ferenc polgármester, Sziebelth László gazdasági felügyelő, Háy Károly, Húrtyáni Imre birtokosok és Háy Mor társulati mérnök.

Elnök megnyitván a gyűlést jelenti, hogy a legutóbbi közgyűlés által megalkotott alapszabályokat a miniszter megerősítette és a közgyűlés kérelme folytán a miniszteri-biztosi intézményt, 2 évre meghosszabbította. Azután a társulat pénztári állását ismertette mely szerint a társulatnak most 10592 ft. 82 kr készpénze és ezenkívül a hátralékban lévő ártéri birtokosokkal szemben 12062 ft. 27 kr. követelése van. Ennek kapcsán jelentette még, hogy a kisajátítási eljárás be van fejezve és csak egyeseknek nem lehet — még pedig telekönnyvi nehézségek miatt — járandóságukat kilfizetni.

Örvendetes tudomásul vette a bizottság, hogy Miniszter úr a „Gerje” csatorna terveit helyben hagyta és a csatornázási munkálatokhoz már a jövő év folyamán hozzá lehet fogni. A bizottság elhatározta, hogy a „Gerje” építkezésére kölcsön nem vétetik fel, hanem az építkezéshez szükséges összeg 3 év alatt ki vettetik a birtokosokra a kik ezáltal a hosszadalmas fizetéstől megmenekülnek. — A „Perje” érdekelttség — dacára, hogy új építkezésekre legalább is 39000 koronát kell majd

val, a társadalmi tevékenységemtől, esetleg e laptól való eltávolításomat czélozná.

Számot vetettem magammal midőn e vállalkozásomhoz fogtam; teljes tudatában voltam annak, hogy e téren számomra elismerés nem terem, jóakarát is csak kevés, de megvándoltatásomat — oly téren, melyen a jó cselekvés volt törekvésem, a társadalom és a hazaszeretet irányította minden utamat — az első tövisnek tekintem, mely megsebezhetett.

Nem vitatkozom Nagyságoddal, s mint fentebb is említém tisztelettel hajlok meg nézete előtt, mely szerint abban a közleményben támadás volt, de hagyja meg Nagysád az én és itt lent, körültem mindanyiónk meggyőződését, hogy nem volt, célja sem volt más, mint tiszteletet szerezni annak a szabadságnak, melyet 14 millió jobbágy nyert egy még mindig fénylő korszaklemtől.

Ezt a lapot mi nem egyesek, nem osztályok ha nem a nagy, az egész közönség szolgálatában szerkesztjük s erre szabadságot, eszközöket, irányt és utat nem mutathat más, mint önzetlen munkálkodásunkból eredő önértetünk, nyugodt lelkiismeretünk.

Ezek után pedig készséggel s változhatlan mély tisztelettel engedem át Nagyságodnak az utolsó szót.

Temesközöy.

kiadni — nem fog több adót fizetni, mint az előző években.

Több folyó ügy elintézése után a bizottság áttért a jövő évi költségvetés tárgyalására, melyet egész terjedelmében elfogadott.

Az 1900 évre vonatkozó költség előirányzat kivonata:

I. Perje érdekelttség költség előirányzata. Szükséglet.

A. Kezelési költségekre és pedig:	
a 244900 ftos kölcsön évi kamat és tőke törlesztési részleteire	24000 k. 20 fil.
A tiszavölgyi társaság részére évi általány; védanyagok és árvíz elleni védekezésre; csatorna és hidak javítására; gátörök fizetésére; kisajátítási kártalanításokra; előre nem láthatókra és a 8800 k. közös költségéből Perjére eső részre, összesen	19249 k. 52 fil.
B: Építési költségekre és pedig:	
Három mellék csatorna építésére; perje csatorna felső szakaszának lemélyítésére és telefonra; közös építés 57475.88-ból eső részre összesen	39979 k. — fil.
Perje érdekelt. szükséglete összes.	82328 k. 72 fil.

Fedezet.

1. A 244900 ftos kölcsön kamat és tőke törlesztésére kivetés útján	24000 k. 20 fil.
2. Időközi kamat és a csatorna töltésain termelt szénából	1000 k. — fil.
3. A 39592 korona behajtás alatti hátralékból valószínűleg behajtható rész	30000 k. — fil.
4. Kivetés útján beszerzendő	27328 k. 52 fil.
Perje érdekelttségfedezete összesen	82328 k. 72 fil.

II. Gerje érdekelttség költségvetése. Szükséglet.

A. Kezelési költségekre és pedig:	
8800 k. közös költségekből Gerjére eső rész.	2350 k. 48 fil.
Zártöltés a tószegi Gerje érben; ugyanoda vascső és lezárókészülék; földkiemelés a Gerjénél; lecsapoló csatorna, zárgáttól kettős; birtok beváltás; hidépítés és előre nem látható kiadásokra összesen 102805 korona ebből 1900 évben szükséglet	30706 k. 72 fil.
Közös építési költségekből esik 15214 k. 22 fil. ebből 1900 évi szükséglet	10142 k. 80 fil.
Összes szükséglet a Gerjénél	43200 k. — fil.

Fedezet.

1. Kezelési költségekre kivetés	2350 k. 48 fil.
2. 15214 k. 22 fil. után eső rész mintegy 2/3-ada után	10142 k. 80 fil.
3. 102805 k. 22 fil. ből 1900 évre	30706 k. 72 fil.
Gerje érdekelttség fedezete mintegy 5400 kat. holdnyi ártére holdonként 8 korona	43200 k. — fil.

Összesítés:

1. Perje érdekelttség költségvetése	82328 k. 72 fil.
2. Gerje " " " "	43200 k. — fil.
Összes szükséglet 1900 évben	125528 k. 72 fil.

V—i.

Szólészeti ügyünk.

(Folytatás.)

Ezekben megismerkedvén a szövetkezet mi voltával, vegyük most már fontolóra azt, hogy a pinczeszövetkezetek hogyan láthatják el szükségleteiket és működésük által micsoda hasznokat nyújthatnak a tagoknak.

Vegyük fel megint a mindennapi életből egy példát. Valamely községben 100 szőlősgazda összesen 80 hold területtel pinczeszövetkezetet alkot, megállapítván, hogy a tagok fél kataszteri holdanként egy-egy 100 korona névértékű üzlet-részt tartoznak váltani. A felelősség határa az üzletrészek ötszörösében szabotván ki, a szövetkezet fedezete lesz:

1. 160 üzletrész 100 koronával	16,000 korona.
2. Az üzletrészek további négyeszereséig terjedő felelősség	64,000 " "
Összesen	80,000 korona.

Először is gondoskodnunk kell a felszerelésről és a berendezésről.

Vegyük számításba a 80 holdról átlag 25

métermázsájával várható 2000 métermázsza szőlőt; ebből lesz kereken számítva 1400 hektoliter must.

Hogy nagyobb termés se ejtsen bennünket zavarba, meg aztán, hogy gyorsan és kényelmesen dolgozhassunk, számítsuk az összes szükségleteket 1600 hektoliterre. Ez esetben a forgalomba levő árjegyzékek jó közepes minőségű áruit vásárolva, kiadásaink volnának:

1. 1600 hektoliter hordó, hl.-ként	5 korona 20 fillérel számítva	8,320 korona
2. 10 db 20 hl. kád, 4 korona 40 fillérel hl.-ként		880 " "
3. 160 erjesztő tölesér (kotyogó)		128 " "
4. 2 db szőlőmalom, egyenként 80 kor.		160 " "
5. 4 " sajtó, " 300 " "		1,200 " "
6. 1 " borszivattyú teljes felszereléssel és 50m. hosszú gummicsővel		600 " "
7. Kézi szerek és eszközökre legfeljebb		200 " "
Összesen		11,488 korona

Ennyi volna tulajdonképen az a befektetés, a melynek már az első évi üzletrészbefizetésekből ki kellene kerülnie. E kiadások ebből ki is kerülnének, de a legtöbb helyen nem is lenne azokra szükség, mert nagy megtakarítást érhetünk el azzal, ha a szövetkezet tagjainak jó karban levő edényeit, esetleg felszerelési és berendezési tárgyait venné át gondos és mérsékelt kezelés alapján.

Ily módon a szövetkezet olcsón vásárolna, a tagoknak könnyebb volna az üzletrész törlesztése, mert a szövetkezeteknek eladott felszerelési tárgyakért kapott összegeket fordíthatnák az üzletrészekre, és a szövetkezet működésének megindítása a termelők nagyobb megterhelése nélkül volna keresztülvihető. Nemesak, hogy a termelők felszerelésében fekvő üzleti tőke nem menne veszendőbe, hanem maga a szövetkezeti mozgalom is nagyobb gyorsasággal terjeszkedhetnék.

A mi pedig a helyiségeket illeti, ezek megszerzése nem igen lenne nehéz feladat, mert hiszen különösen a régebbi hegyvidéki szőlőben, mindenütt ki lehetne olesón bérelni azoknak a tulajdonosoknak a pinczeit és présházait, akik a szövetkezetbe belépven, maguk ugysem használnák már tovább ez épületeket. Ha pedig nem lehetne alkalmas helyiséget találni, vagy pl. az új szőlőtelepítéseken egyáltalában nem is volna még semmiféle épület, akkor a szövetkezet maga, építhetne egészen czélszerű berendezésű présházat, erjesztő kamarát és pinczét.

Látnivaló mindezekből, hogy a pinczeszövetkezetek nagyobb nehézség nélkül megalakulhatnak, a tagok csekély megterhelésével megszerezhetik összes felszerelési és üzemköltségeiket, az Országos Központi Hitelszövetkezettől nyert hitel terhére pedig már szüretkor a termés értékének 50—75%-áig terjedő előleget nyújthatnak a gazdáknak most még csupán a szövetkezetek munkásságát kellene részleteznünk és meg kellene világosítanunk azt, hogy micsoda hasznai lesznek az ilyen együttes eljárásoknak?

A pinczeszövetkezetek munkássága évről-évre a termés bevételeivel kezdődik. Leghelyesebb, ha az alapszabályok úgy intézkednek, hogy a tagok magat a szőlőtermést kötelesek beszállítani a szövetkezetnek és pedig zuzatlanul, ép állapotban. Ez egyrészt azért jó, mert a szövetkezet jobban fel tudja azt borra dolgozni mint az egyes tagok, kivált a kisgazdák, de másrészt szükséges azért is, mert akkor nem lehet tartani attól, hogy valamelyik tag tisztátalan edénybe szűrt mustot, vagy éppen vízzel meghamisított mustot vagy bort szállít be a szövetkezetnek, s ezzel a többi termelők mustját vagy borát is megromthatja, és a szövetkezet jó hírnevét veszélyeztetheti. Az igazgatóság meghatározza a tagok szüreti napjait s azután amint a szedést elkezdik, a szövetkezeti présházban az erre kirendelt igazgatósági vagy szövetkezeti tagok átveszik, megmázsálják és osztályozzák a beszállított szőlőt. Az osztályozásnál legfeljebb 5—6 minőséget czélszerű felállítani s ehhez képest kell megállapítani a beszállított szőlő becsértékét, melyben a szőlőt a szövetkezet átveszi. Az osztályozásnál figyelemmel kell lenni a szőlő fajtájára, a szőlő minőségére, mert az ép egészséges szőlő többet ér, mint a rothadt vagy jégverte, peronoszpórás vagy más ok miatt megrongált szőlőfürt.

A kevert fajtájú szőlőt a benne előforduló fajták közép árával lehetne fizetni. A hol indokolt, tekintettel lehet az igazgatóság a szőlők fekvésére, mivelésmódjára is, és ehhez képest az egyes jobb fekvésű dűlők termésének becsértékét drágábban,

a rossz fekvésű vagy nagyon befásított szőlőkét viszont valamivel olesóbban állapítja meg. Ezek figyelembe vételével általában a beszolgáltatott szőlő mustjának ezukortartalmát lesz legezészerűbb zsinórmértékül venni a beszállított szőlő becsértékének megállapításánál.

(Folyt. köv.)

MI UJSÁG?

— **Kinevezés.** Máthé Zoltán I. éves joghalgató a budapesti m. kir. államrendőrség segédhivatali osztályához díjnokul kineveztetett. A törekvő ifju ezen hivatala mellett jogi tanulmányait is folytatja. Üdvözlét!

— **Kegyeletes tett.** Antos János nagybirtokos, tegnap, Katalin napján, a város szegényház lakóit gazdag ebéddel vendégelte meg. Így ünnepel a kesergő jó sziv megdicsőült áldott lelkű neje, Br. Radák Katalin bolgog emlékezetén.

— **Kérelem.** A városi szegényházban levő előregedett, tehetetlen szegények csaknem meztelenül vannak, sem nekik nincs amiből ruházkodjanak, sem a községnek nincs alapja, melyből ruházati költségeiket fedezhetné. A tél kezdetén sok szenvedésnek vannak kitéve szegények, különösen azok, kiknek egészségök is nem a legjobb, kivált a padozatlan földes szohában. Tisztelettel fordulunk könyörületes érzésű közönségünkhöz, hogy elhagyatott szegényeinket bármi némű ócska ruha darabokkal felsegélyezni kegyeskedjék. Jézus urunk mondta: „A ki mással jót tesz, Én velem tesz jót.”

— **Gazdasági előadást** tartott f. hó 23-án d. u. a városháza tanácstermében Rombay Dezső a „Néplap” szerkesztője mintegy 30 főnyi gazdaközönség előtt. Ez alkalommal a jó gazdálkodásról és a trágyakezelésről értekezett teljes szakavatottsággal s akik jelen voltak bizonyára tanulságot merítettek a hallottakból. Kár, hogy gazdaközönségünk oly nagyfokú közömbösséget tanusít az előadások iránt, amelyet pedig direkte az ő számukra tartatik. Kívánatos volna saját reputációjuk érdekében, hogy jövőben ama közömbösség érdeklődéssé váljon.

— **Mulatság.** A rómi káth munkás egylet által f. hó 19-én házvétele javára rendezett táncmulatság alkalmával fölül fizettek. Barkó István, Lukács Gyula 2—2 frintot. Hirling János adminisztrátor, Temeskőzy Gerzson, Führer Andor gyógyszerész 1—1 forintot. Király János, Szombathy János, Kássa Sándor, Kovács Lajos Menyhárt Károly, Khon Vilmos, Bozsik Károly, G. Tóth Mihály, ifj. S. Tóth Mihály 50—50 kr. Fogadják a jótékony czél iránt tanusított jóakarataukért hálás köszönetünket: Somodi István elnök. Pataki János pénztárnok.

— **Jótékonycélú táncmulatság.** Az abonyi kereskedő ifjuság folyó évi december hó 10-én a „Társalgási Egylet” összes helyiségében „az abonyi izr. elemi iskola alap” javára világpostával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: Semélyjegy 1 frt., családjegy (3 személyre) 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönetet fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **A vásárról.** Vásárunkról eltílatott tehát a hasított körmű jószágok felhajtása, ami roppant kárt okozott közönségünknek kivált ebben az időszakban, midőn a szegényember erre vásárra számított, hogy fölőseges jószágocskáin túl adhasson, hogy a d ó r a, segébb nélkülözhetetlen téli szükségleteire pénzt csinálhasson. Már most miből teremtsen pénzt? Miből vegyen takarmányt eleséget fölős számu jószágának? Miből ruházza fel magát, iskolába járó fázó gyermekeit? A sertések hallatlan olesó áron való vesztegetése is kiszámíthatatlan károsodást idézett elő és most kellet határunkat elzárni a kivitel elől! Bizony meggondolandó dolgok ezek a télnek kezdetén.

— **A ros z uton.** Szécsényi kocsis 12 éves fia a „város gyereke” csütörtökön reggel egy hasonkoru gyermek kezéből pár krajczárt a piacon erőszakkal elvett, s elakart illanni. A fiu azonban nem hagyta magát, hatalmasan pofon csördítette a kis rablót, amint látta, hogy

több kettőnél, a pénzt elszórta. A városházához került a dolog, hol a ros z úton botorkáló gyerek becsukatott. Nem helyeselhetjük az ily módját a társadalmi és erkölcsi rend egyensúlyozására, mert a helyett hogy javitanánk, határozottan rontunk. midőn ily házi fenyték alá tartozó kis gyermekekkel megszoktuk a börtönt, melytől rettegnie kellene, e helyet azonban hamarosan úgy meg szokja, hogy fenytéknek nem tekinti, mint rá nézve hatálytalan megtorlást semmibe sem veszi, s így annáljobban kifejlődik nála a gazemberségre való hajlam. Házi és iskolai fenytéket ily gyermeknek, és felügyeletet arra, hogy az iskolába járjon, hol legalább egész nap meg huzó hat s nem lesz alkalma a lopás gyakorlatára egész nap csatlangolni.

— **Rendőri hírek.** Egy Hager Ferencz krakói illetőségű csavargót fogott el csendőrségünk, ki Varga József ipartestületi bérlőtől 4 uj siphát lopott el, Szolnokról meg egy zsebórát hozott emlékül. — Poheraj István házába egy Huszka Jenő n vü 13 éves jóhirű ifjonez az ablak betörése után bemászott és 6 frt készpénzt és 3 tutuzat iront irás gyakorlatokra ellopott.

— **A Kossuth-nóta és a szászok.** Mulatságos esetet közöl a Gyergyói Hírlap. Egy marosmenti magyar földesur mult vasárnap nagy mulatságot csapott Szászországban és a séta-teri kávéházban viradt föl. A vele ünneplőcircum spectusz szász atyafiak a cigánymuzsikára a kávéház elé gyűltek s mikor a banda kijött, hiába mondta a primás, hogy őket a gróf úr fogadta fel, a szászok arra kényszerítettek, hogy a „Siebenbürgen Land des Segens” című szász nemzeti dalt játssza el nekik. Ezalatt a gróf kifizette bent a számláját és kijött. A szászok, kik ekkor már énekeltek, a gróft felszólították, hogy énekelje velük a szász dalt. A gróf megeselekdte. Mikor a végére értek, a gróf a Kossuth-nótát huzatta és felszólította a szászokat, hogy most már ők is énekeljenek vele. A derék hazafiak azonban hallani sem akartak erről, ám a marosmenti grófban emberükre találtak.

— De hallják az urak, — rivalt rájuk, — ha engem megénekeltek, most maguk is fujják az én nótámat mert közibük lövök az uraknak!

Ezzel elővette revolverét és az atyafiakra fogta A megrémült szászoknak erre rögtön megjött a hangjuk és olyan szépen elénekeltek, a Kossuth-nótát, sőt még a Rákóczi-indulót is, hogy csak ugy rengett bele az egész környék.

— **Farnady ur ügye.** Modoráról nem a legelsőnyősebben ismert Farnady István, volt czglédi közjegyző helyettes, ki hamis ügyvédi oklevél, hamis doktorátusi bizonyítvánnyal esempézte be uri személyét magas hivatalokba; több rendbeli okmány hamisítás miatt a nagybeeskerki kir. törvényszék 3 évi börtönnel sújtotta. Különös ennek az uri embernek a története; ha nem sikkaszt s nem nyújtózkodik tovább költséges passziójával, mint a hogy tisztességes jövedelme futotta, élete fogytáig megmaradhatott volna csalárd uton szerzett hivatalaiban, sőt még vihette volna feljebb. Ámde egyik hunczutság szülő anyja a másíknak, míg nem a katasztrófához vezet.

— **A szegényügy országos rendezése** érdekében a belügyminiszterium az idevágó adatoknak hiteles statisztikáját akarja összeállítani; e végből felhívta a megyei törvényhatóságokat, hogy a területükön élő és közsegélyre utalt egyének létszámát állapítsák meg és tegyenek részletes jelentést a miniszteriumnak, hogy az adatok a törvényjavaslat megalkotásánál figyelembe vehetők legyenek.

— **A láncz hid jubileuma.** A Budapesti láncz hidat 1849. november 20-án nyitották meg a közforgalomnak, melynek 50-ik évfordulóján a magyar mérnök egyesület ünnepélyes gyűlést tartott, hol Zelowich Kornél miniszteri biztos tartott előadást a hidépítéséről. Ebből közöljük a következőket: A hidépítése 10 évig tartott. Megteremtője Gr Széchényi István, tervezője Clark Vilmos, az építés vezetője Clark Ádám volt (kiknek utódai máig is mint magyar honpolgárok élnek e hazában) a költséget hozzá Báró Sina bécsi bankár előlegezte. 1840-ben fogtak lozzá az alapozáshoz, mely 1842-ig tartott, ezen év aug. 24-én volt az alapkö letételének ünnepe. Akkor irta Kossuth, hogy „... ma tették le a legelső követ a polgári egyenlőségnek.” — A hid építés költsége 6 millió 244 ezer 801 forint volt. — ötven év alatt összesen 441 millió fizető gyalogos ment át a láncz hidon, kik 7 millió 150 ezer forintot fizettek hid pénz fejében. A hid összes jöve-

delme 50 év alatt 17 millió 280 ezer forint volt. A hid eleinte a hidépítő részvénytársaságé volt, később az állam megvette 7 millió frtért, tehát az állam bruttó jövedelme a hidon eddig 10 millió frt.

— **Közhasznu intézetet alapított** néhány biztosítási szakember Budapesten „Országos Központi Biztosítási Ügyvivőség” címmel. Ez az intézet nem a biztosító társulatokat, hanem a biztosító közönség érdekeit szolgálja. Megbízható szakszerű fölvlágoztatást ad díjtalanul mindenkinek az egyes társulatokról, a különböző biztosítási módzatokról és kötvényföltételekről. Ezáltal a biztosító közönség azon előnyös helyzetbe jut, hogy biztosítását nem egy társulat egyoldalú információja alapján köti meg, hanem összehasonlítva a legjobb társulatok föltételeit, kiválaszthatja a céljának megfelelő legjutányosabb biztosítást. Biztosításokat a legmegbízhatóbb társulatok részére az Ügyvivőség díjtalanul eszközöl. Mindenkinek az érdeke azt kívánja hogy forduljon az Orsz. Központi Biztosítási Ügyvivőséghez mielőtt új biztosítást köt vagy a már fennállót, de meg nem felelőt megváltoztatja. Az intézet szakemberei utpaigazítást adnak bármely biztosítási ügyben. Ezen intézmény van hivatva a biztosítási ügynökök káros üzelmeinek véget vetni. Az O. K. B. Ü. máris Magyarország és Ausztria több előkelő férfit és családját számítja ügyfelei közé. Az intézet irodaja VII., Erzsébet-körút 58. sz. alatt van.

— **A „Károly-kaszárnya titkai”** czimen új regény kézdődik most a „Budapest” képes politikai napilapban. Tárgya az 1848—49-iki szabadságharc és a rákövetkező szomorú korszakból van merítve. Hasonló irányú regényekkel a „Budapest” már sokszor keltett feltűnést. „A Károly-kaszárnya titkai” azonban, melyekről a mostani nemzedék is hallott egyetmást, érdekességével felül mulja az összes eddig megjelenteket. A december elsején belépő új előfizetők már megkapják a regényt kezdettől fogva. A „Budapest”, előfizetési ára havonként 1 frt. Kiadóhivatala Budapesten, IV., Sarkantyús-u. 3 szám.

— **Rendőri Lapok.** A czim után itélve, egy száraz, unalmas szaklapot gondolna az ember, pedig valójában az élvezetes, hasznos és szórakoztató olvasmányok tárháza. A „Rendőri Lapok” minden száma tele van érdekesnél-érdekesebb hünügyi események leírásával, e mellett közöl állandóan egy érdekfeszítő bünügyi regényt és több nagyobb bünügyi elbeszélést. A lap ismerteti a gonosztevők fortélyait és fogásait és oktat az azok ellen való védekezésre. A lapok érdekes illusztrációk díszítik és minden száma egy esomó körözött gonosztevő arczképét is hozza. E rövid ismertetés után melegen ajánlhatjuk a lapot minden intelligens embernek, de különösen kávéházak, vendéglők és szállodáknak, valamint kaszinók és olvasókörieknek. A „Rendőri Lapok” a magyarországi rendőrhatalóságok hivatalos közlönye lévén, igen természetes, hogy minden hatóságnak és a községi és közjegyzőségeknek első sorban erkölcsi kötelessége erre előfizetni és ezzel egy ilyen fontos, közérdekű vállalat felvirágzását előmozdítani. A „Rendőri Lapok” kiadóhivatala (Budapest) VI. Gyár u. 24 szívesen küld bárkinek, teljesen díjtalanul, mutatványszámot.

CSARNOK.

Egy születésnapra.

A távolban tünődve olvasom,
Hogy negyven évnek terhe válladon!
A férfi kornak érzed még hevet,
De lelked álma már homályba' rég

„Végrendelet”-ben irtad meg minap,
Mit nyujta néked a tapasztalat;
Abban az élet közös átka szól:
Vágyak, küzdelmek csalódásiról.

S midőn borongtál a multak felett,
Fellebbentél egy titkos fedelet:
Bepillanték a belső záracon
S láttam: nemessé tett a fájdalom.

Magas eszmékért áldoztál sokat,
Közönynyel vívtál nehéz harcokat,
Nem értettek a tuczat emberek,
De te csak mentel bátran, egyenest.

A negyven év hát nem gyümölestelen,
Kicsiny körödben eszméd megterem
És lelkesedve hordják szét azok,
Akkibe lángot tenszived adtál!

A negyven év már egy határt jelöl,
Hol lassan a kar pihenésre dől,
A régi lángok hamvadoznak el,
Mig nem hideggé lesz a hő kebel. . .

Mit kívánnék mást negyven éveden,
Mint: hogy határ ez neked ne legyen,
De törjön által tetterős karod
Minden határt, mely állja útadat.

S mint a folyam, mely minél távolabb,
Annál szélesebb mederben halad,
Amint befolytak újabb esermelyek,
Nagyobb erővel gátat döntöget.

Te sem lankadj el hosszú utadon,
Melyre nemes elveknek fénye von
S amint kincsöd lesz új tapasztalat,
Szivedben légy te annál gazdagabb.

S ha mégis elhagy egykor erőd
Büszkén megálhatsz a multak előtt:
Férfi voltál, aki küzd, szeret,
Bár emberek hálája nem követ!

VIZ ZOLTÁN.

Aproságok.

„Hogy lipsz bundás? Kiált rá káplár ur
Csutak rekruta Hajmásra. „Úgy járjon a lábad ha
masirozol, mint az olajozott istennyila.“ —

M. J. (spiritista) Miért ne lehetne igaz a
brunóczi kísértetjárás?
T. G.: (anti spiritista) Mert ha a szellemek
olyan erők volnának, a 13 vértanu szellemei
már rég ledöntötték volna a Hencziszobrot.

— Hallotta, nagysád, Párisban gyermekkiál-
lítás is lesz.
— Tudom, mi is készülünk rá a férjemmel.

A vizsgán.

Tanár: Mit képzél ön egy lánczhid alatt?
Vizsgáló: Vízet, tanár ur kérem.

VASUTI MENETREND.

1899. októb. 1-től.

Czeplédről — Szolnokra			Szolnokról — Czeplédre				
	Czeplédről indul	Abonyból indul	Szolnokra érkezik		Szolnokról indul	Abonyból indul	Czeplédre érkezik
Reggel	5:10	5:58	6:34	Reggel	3:05	3:31	4:01
D. e.	9:40	10:11	10:36	Reggel	5:29	6:05	6:40
D. u.	2:35	3:06	3:30	Reggel	7:06	7:34	8:09
D. u.	3:56	5:32	6:15	D. e.	9:38	11:04	11:45
Este	6:50	7:32	8:00	Délben	12:25	12:55	1:30
Éjjel	9:40	10:21	10:52	D. u.	5:05	5:34	6:05

Czeplédről — Budapestre			Szolnokról — Budapestre		
	Czeplédről indul	Budapestre érkezik		Szolnokról indul	Budapestre érkezik
Sz. v. reggel	4:25	6:45	Sz. v. éjjel	2:24	5:45
Sz. v. reggel	4:51	7:15	Sz. v. éjjel	2:49	6:10
Sz. v. reggel	6:59	8:45	Sz. v. éjjel	3:37	7:10
Sz. v. d. e.	8:24	10:55	Gy. v. reggel	5:39	7:50
Gy. v. délb.	12:11	1:25	Sz. v. reggel	5:00	9:15
Sz. v. d. u.	1:40	4:20	Gy. v. d. e.	11:44	1:50
Sz. v. d. u.	4:50	7:00	Sz. v. d. u.	3:35	6:20
Gy. v. este	6:26	7:40	Sz. v. d. u.	4:13	7:20
Sz. v. este	7:25	10:05	Sz. v. d. u.	4:43	8:10

Budapestről — Czeplédre.			Budapestről — Szolnokra		
	Budapestről indul	Czeplédre érkezik		Budapestről indul	Szolnokra érkezik
Sz. v. reggel	6:40	9:10	Gy. v. reggel	6:50	8:46
Gy. v. d. e.	8:15	9:30	Sz. v. d. e.	8:30	11:21
Sz. v. d. e.	8:30	10:31	Sz. v. d. e.	9:15	11:55
Sz. v. délb.	12:05	2:25	Gy. v. d. u.	1:55	3:49
Gy. v. d. u.	2:30	3:46	Sz. v. d. u.	2:55	4:15
Sz. v. d. u.	2:45	4:31	Sz. v. d. u.	5:45	9:02
Sz. v. d. u.	4:25	6:38	Sz. v. este	7:05	10:13
Sz. v. este	7:00	9:20	Gy. v. este	9:15	11:12
Sz. v. éjjel	10:35	12:44	Sz. v. éjjel	10:00	1:00

Piaczi árak.

(PICK CZÉG JEGYZÉSE. — NOVEMBER 25.-ÉN.)

Búza	mm.	7.30—7.40,	vékája:	1.60—1.65.
Árpa	"	5.20—5.30,	"	1.10—
Rozs	"	5.50—	"	1.20—
Zab	"	4.80—5.00,	"	0.75—
Kukoricza ó.	mm.	—5.25,	"	1.35—
"	csöves,	—2.50.		
Bor		10.—11.—		

**huzásra érvényes jótékony-
célú — sorsjáték a bpesti
poliklinikai egyesület kór-
háza javára — sorsjegy ára
csak**

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20,000 korona stb. ért.
Kívánatra 20% levonással készpénzben
kifizetettik.

Első huzás

**visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.**

Megrendeléseket pontosan teljesít
**a jótékonycélú sorsjáték
kezelősége**

VI. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.
**Sorsjegyek kaphatók la-
punk kiadóhivatalában.**

2-7

PESTI HIRLAP.

Két évtizedes mult áll immár a Pesti Hirlap mögött. Két évtized bizonyítja, hogy hazánk e legelterjedtebb s így legjobbnak elismert lapja máltó utódja lett a dicső emlékü Kossuth Lajos történelmi nevezetességű Pesti Hirlapjának.

Ki vonhatná ezt kétségbe? Hisz a Pesti Hirlap — mint a huszonegy év alatt megjelent minden sora bizonyítja — szabadelvű minden irányban, úgy politikai, mint társadalmi téren; független föl- és lefelé, a hatalommal és a nagy közönséggel szemben egyaránt; demokratikus minden ízében s esüggedetlen hirdetője, terjesztője és rajongó hive a társadalmi egyenlőség megszentelt elveinek.

Szabadelvűség, függetlenség, demokratikus egyenlőség — volt és marad a Pesti Hirlap programja.

E programra esküszik, e programhoz hű maradt mindenkor a szellemi munkások ama fényes gárdája, melyet a Pesti Hirlap (ugy a multban, mint a jelenben) maga körül csoportosított.

Vezérezikírói ez idő szerint: dr. Kenedi Géza (felelős szerkesztő), dr. Vázsonyi Vilmos, ifj. Ábrányi Kornél, Kóbor Tamás.

Tárczairói pedig: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (egyszersmind a közkezdvelt-ségű Esti levelek írója), Murai Károly, Gárdonyi Géza, Quintus (Kenedi Géza), Kóbor Tamás, Bede Jób, Tömörkéay István, Kálnay László, Homok (Cserzy Mihály), Györy Ilona (szinikritikus), Kézdy-Kovács László (műkritikus), Koboz [Kozma Andor] a közkezdvelt-ségű verses heti krónikák szerzője, Vértesi Arnold, Abonyi Árpád, Krúdy Gyula, Zempléni Árpád, Hoffmann Ottó, stb. stb.

A Pesti Hirlap közkezdvelt-ségű karczolatait, csevegéseit, kis ezikkeit Mikszáth Kálmán (A tisztelt Házból), ifj. Ábrányi Kornél (a Lloyd-klubból), Bede Jób (Vizy Gábor levelei), Muray Károly stb. írják.

Speciálístásai is vannak a Pesti Hirlapnak s ezekre nézve egyetlen más lap sem vetélkedhetik vele. Ilyenek az imént említett országgyűlési, közéleti politikai, társadalmi u. n. karczolatok (csevegések) mellett első sorban az Esti levelek, melyekben a toll elsőrangú művésze Tóth Béla — ez idő szerint legjelesebb tárczairónak — napi eseményekhez, aktuális kérdésekhez szól hozzá, ritka elme éllel s országszerte elismert szellemességgel; hol tudományos alapossággal, hol könnyed gunnyal, tanítva és kritizálva.

Másik speciálístása a lapnak a Szerkesztői üzenetek naponkénti gazdag rovata, melyet a szellemes Quintus állít össze hangya szorgalommal s széleskörű tudományos készüllettel: mulattatva, tréfálkozva vagy filozofálva.

További speciálístások: a hetenkinti sakk-rovat, melyet hazánk első sakk-mestere Charousek Rezső szerkeszt, szakértő munkatársak segélyével; továbbá az időnkint adott bélyegkedvelők rovata artista-hírek, (Amazt Kósa Rezső, emezt Kiss Dezső állítja össze).

A lap rendes béső dolgozóitársai a — már felsoroltakon kívül — szintén csupa kipróbált hirlapírók; báró Jósika Kálmán (külpolitika), Luby Sándor [napihírek], dr. Komor Gyula — szini kritikus — K. Kovács László — képzőművészeti kritikus — dr. Bély Izor — zenekritikus, — Szabó László — vegyes és külföldi tárczák, — Szegő Béla — vegyes és táviratok, — Wurm Adolf — közgazdaság, — Balla Vilmos — a szintén specialitást képező gabonatözsdei karczolatok írója — Guthi Imre — törvényszéki tudósító, — Zsoldos László — helyi tudósító, — Schmitt József, segédszerkesztő.

A tartalom gazdsága és terjedeleme tekintetében szintén elsőheiyen áll ma napilapjaink közt a Pesti Hirlap, mely napról-napra 22-24 oldalon jelenik meg, vasárnaponkint pedig 32-48 oldalon.

Külön kedvezményeket is nyújt előfizetőnek, még pedig:

- a. havonkint egy jegyzéknapiót, a hó minden napjára, följegyzésekre szánt lapokkal;
- b. évenkint karácsonyi ajándéku a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, a legkötünőbb írók válogatott dolgozataival, közhasznu tudnivalókkal s a legérdekesebb képek egész tömegével;
- c. a Párisi Divat című, fényes kiállításu képes heti divatlapot — Györy Ilona szerkesztésében — a Pesti Hirlap előfizetői féláron kapják.

Regény-közlemények dolgában is elsőseg illeti a lapot; eredeti regényeit Mikszáth Kálmán, Abonyi Árpád és Werner Gyula írják; fordított regényeit pedig a külföldi irodalom legelsőrendű termékeiből válogatja össze.

A Pesti Hirlap regény-esarnokát naponkint egy-egy külföldi — francia, angol, orosz — tárcza, elbeszélés, rajz vagy tréfás dialog egészíti ki; ugy hogy annyi élvezetes szépirodalmi olvasmányt, mint a Pesti Hirlap, valóban egyetlen más lap sem ad ma olvasónak.

Méltán mondhatjuk tehát ma hazánk legelterjedtebb lapját a legolcsóbbnak is: méltán ajánlhatjuk a nagy magyar olvasóközönség pártolásába; mert a Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra csak 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. s a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr. — Mutatványszámokat levelezőlapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal mindenhova küld, ahol a lapot számonkint nem árulják.

Minden új előfizető, aki december hó folyamán legalább negyedévre előfizet, szintén megkapja ingyen és bérmentesen a Pesti Hirlap nagy képes naptárát az 1900. évre, valamint a lapban folyó regény addig megjelent részét külön lenyomatban. — A Pesti Hirlap Naptára karácsony előtti héten fog szétküldetni. — A kiadóhivatal címe, hova az előfizetési díjakat legcélszerűbb postautalványon küldeni: Budapest, V, Váci-körut 78.